

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 119

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Arasında UNDP-İstanbul Uluslararası Kalkınmada Özel Sektör Merkezinin (IICPSD) Kuruluşu ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu
(1/511)**

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/511 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4

- Gerekçesi 4

• Dışişleri Komisyonu Raporu 6

• Tasarı Metni 8

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin 8

• Anlaşma Metni 9

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

11/11/2011

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-398/3605

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 24/10/2011 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Arasında UNDP-İstanbul Uluslararası Kalkınmada Özel Sektör Merkezinin (IICPSD) Kuruluşu ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/511)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Arasında UNDP-İstanbul Uluslararası Kalkınmada Özel Sektör Merkezinin (IICPSD) Kuruluşu ile İlgili Anlaşma 11 Mart 2011 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır. İstanbul'u Birleşmiş Milletlerin önemli bir bölgesel merkezi haline dönüştürme politikası çerçevesinde kurulacak olan BM Kalkınma Programı (UNDP)-İstanbul Uluslararası Özel Sektör ve Kalkınma Merkezi, çalıştayların düzenlenmesi; misafir politikacıların, uzmanların ve araştırmacıların ağırlanması; kamu ve özel sektör temsilcileri için eğitim ve kapasite geliştirme faaliyetlerinin uygulanması; kalkınmada özel sektörün rolü için ilgili konularda bilgi ağlarının ve yinelenbilir modellerin kurulmasına destek verilmesi gibi hususların uygulanabilirliğini amaçlamaktadır. Ayrıca UNDP, İstanbul Uluslararası Kalkınmada Özel Sektör Merkezini -bir mükemmellik merkezi olarak- kalkınmada özel sektörün rolü ile ilgili savunuculuk, öğrenme ve ağ yapı oluşumu için bir araç sağlama amacıyla kuracaktır.

Merkez için dört temel hedef tespit edilmiştir:

- 1) Yoksulları değer zincirine üretici, işçi, tüketici ve girişimci olarak dahil eden kapsayıcı ve rekabetçi piyasalar ile kapsayıcı iş modellerinin gelişimini desteklemek,
- 2) Uzun dönemde sürdürülebilir kalkınma için özel sektör ile girişimciliği teşvik etmek ve Binyıl Kalkınma Hedeflerinin (sağlık, su gibi odak sektörler ile gençlik, cinsiyet, çevre gibi temalar) ve uluslararası düzeyde kabul edilen diğer kalkınma hedeflerinin (örneğin iklim değişikliği) uygulanması için BM sistemi ile ortaklığı güçlendirmek,
- 3) Üçlü işbirliğini ve Güney-Güney Ortaklığını etkinleştiren özel sektör kapasite geliştirme faaliyetleri bakımından bir mükemmeliyet merkezi haline gelmek,
- 4) Bir kalkınma gündeminin desteklenmesi amacıyla iş dünyası ile yardımcı aktörlerin bir araya getirilmesi ve bunlar arasında hayata geçirilebilir ortaklıklar tesis etmek.

Yukarıda bahsedilen hedeflerin yanı sıra ülkemizin özel sektör alanındaki deneyimlerinin En Az Gelişmiş ve Gelişmekte Olan Ülkelerle paylaşımını sağlamak; ülkemizi ve ülkemizin kalkınma alanındaki tecrübesini UNDP ile stratejik iş birliğine dönüştürebilen sayılı ülkelerden biri haline getirmek amacıyla söz konusu merkezin açılmasına karar verilmiştir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

2 Ocak 2012

Esas No: 1/511

Karar No: 111

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 11/11/2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 21/11/2011 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Arasında UNDP-İstanbul Uluslararası Kalkınmada Özel Sektör Merkezinin (IICPSD) Kuruluşu ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 22/12/2011 tarihli 15 inci toplantısında Dışışleri Bakanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde, Türkiye ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) arasındaki Anlaşmanın, İstanbul’da UNDP-İstanbul Uluslararası Kalkınmada Özel Sektör Merkezi (IICPSD) ile ilgili ev sahibi ülke anlaşması olduğu anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Ülkemizin, İstanbul’u Birleşmiş Milletler (BM)’in önemli bir bölgesel merkezi haline dönüştürme politikası çerçevesinde Türkiye ile UNDP arasındaki Anlaşmanın 11 Mart 2011 tarihinde Ankara’da imzalandığı,

- Merkezin, misafir siyasetçilere, uzmanlara ve araştırmacılara ev sahipliği yapan çalıştayları organize etme; kamu ve özel sektör temsilcileri için eğitim ve kapasite geliştirme; kalkınmada özel sektörün rolüyle ilgili konularda bilgi ağırları ve yeni modellerin kurulmasını destekleme gibi faaliyetlerde bulunmasının öngörüldüğü,

- Merkezin; kapsayıcı ve rekabetçi piyasalar ile kapsayıcı iş modellerinin gelişimini desteklemek; uzun dönemde sürdürülebilir kalkınma için özel sektör ve girişimciliği teşvik etmek ve Bin Yıl Kalkınma Hedeflerinin ve uluslararası düzeyde kabul edilen diğer kalkınma hedeflerinin uygulanması için BM ile ortaklığı güçlendirmek; Güney-Güney Ortaklığını etkinleştiren özel sektör kapasite geliştirme faaliyetleri bakımından bir merkez haline gelmek ve iş dünyası ile yardımcı aktörlerin bir araya getirilmesi ve bunlar arasında hayata geçirilebilecek ortaklıkların tesis edilmesi şeklinde dört ana hedefinin olduğu ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci maddesinde madde numarasının yazılmadığı tespit edildiğinden redaksiyona tabi tutularak oya sunulan madde oy birliği ile kabul edilmiştir.

Tasarının 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile tümü oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Kütahya Milletvekili İdris Bal ve Ankara Milletvekili Emrullah İşler’in Komisyon raporu üzerine özel sözcüler olarak atanması Komisyon tarafından kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Muhammed Çetin</i>	<i>Osman Aşkın Bak</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Kâtip	Üye	Üye
<i>Gönül Bekin Şahkulubey</i>	<i>Ali Rıza Alaboyun</i>	<i>Emrullah İşler</i>
Mardin	Aksaray	Ankara
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Ali Ediboğlu</i>	<i>Ahmet Berat Çonkar</i>	<i>Mehmet Muş</i>
Hatay	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Rıfat Sait</i>	<i>İdris Bal</i>	<i>Hasan Karal</i>
İzmir	Kütahya	Rize
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
	Üye	
	<i>Akif Çağatay Kılıç</i>	
	Samsun	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER KALKINMA PROGRAMI ARASINDA UNDP-İSTANBUL ULUSLARARASI KALKINMADA ÖZEL SEKTÖR MERKEZİNİN (IICPSD) KURULUŞU İLE İLGİLİ ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 11 Mart 2011 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Arasında UNDP-İstanbul Uluslararası Kalkınmada Özel Sektör Merkezinin (IICPSD) Kuruluşu ile İlgili Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞIŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER KALKINMA PROGRAMI ARASINDA UNDP-İSTANBUL ULUSLARARASI KALKINMADA ÖZEL SEKTÖR MERKEZİNİN (IICPSD) KURULUŞU İLE İLGİLİ ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Avrupa Birliği Bakanı

E. Bağış

Çevre ve Şehircilik Bakanı

E. Bayraktar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

S. Ergin

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. Ergün

Dışişleri Bakanı

A. Davutoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

S. Kılıç

İçişleri Bakanı

İ. N. Şahin

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

B. Atalay

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. Şahin

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

M. Z. Çağlayan

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

Ö. Dinçer

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
BİRLEŞMİŞ MİLLETLER KALKINMA PROGRAMI
ARASINDA
UNDP-İSTANBUL ULUSLARARASI KALKINMADA ÖZEL SEKTÖR MERKEZİNİN
(IICPSD) KURULUŞU İLE İLGİLİ
ANLAŞMA

Dışişleri Bakanlığı'nın temsil ettiği TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ (bundan böyle "Hükümet" olarak anılacaktır) ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (bundan böyle "UNDP" olarak anılacaktır), her biri bundan böyle "Taraf" veya ikisi birlikte "Taraflar" olarak anılacaktır;

Hükümet ve UNDP, Güney-Güney işbirliğinin ekonomik küreselleşmeden pozitif faydalar elde etmek için kabiliyetlerini güçlendirme amacıyla, piyasa ve özel sektör önderliğinde büyüme alanında da dâhil olmak üzere, gelişmekte olan ülkeler arasında en iyi uygulamaların, kaynakların ve teknik bilginin havuzda toplanması, öğrenilmesi ve paylaşılması suretiyle etkin kalkınmayı desteklemenin bir yolu olduğunu KABUL ETTİĞİNDEN;

Bu amaçla, UNDP, yoksullukla ilgili konularda tüm dünyadaki UNDP ülke ofisleri ve bölgeleri için bir kaynak vazifesi görmek üzere özel sektörün kalkınmadaki rolü ile ilgili tematik bir tesis KURMAYA KARAR VERDİĞİNDEN;

Hükümet kalkınmada özel sektörün rolü ile ilgili böyle bir tematik tesisin Türkiye'de kurulması hususunda ilgisini İFADE ETTİĞİNDEN ve bununla ilgili gerekli imtiyazlar, muafiyetler ve imkânları SAĞLAMAYA HAZIR OLDUĞUNDAN;

Taraflar Türkiye topraklarında UNDP İstanbul Uluslararası Kalkınmada Özel Sektör Merkezi (bundan böyle "Merkez" veya "IICPSD" olarak anılacaktır) olarak bilinen, kalkınmada özel sektörün rolü ile ilgili böyle bir tematik merkezin kuruluşu ve faaliyeti ve UNDP'nin bununla ilgili faaliyetleri için olumlu koşullar TESİS ETMEK İSTEDİĞİNDEN;

Bu bağlamda, Taraflar Merkez bağlamında Türkiye'deki UNDP'nin hukuki statüsünü ve bu amaçlar için UNDP ile ilgili olarak UNDP'nin ve Hükümetin taahhütlerini TESİS ETMEK İSTEDİĞİNDEN;

BUNDAN DOLAYI, Taraflar aşağıdaki şekilde mutabık kalmışlardır:

MADDE 1

TANIMLAR

İşbu Anlaşma bağlamında ve Anlaşmanın önsözünde tanımlanan terimlere ek olarak, aşağıdaki tanımlar geçerli olacaktır:

1. "Temel Anlaşmalar", topluca Birleşmiş Milletler Özel Fonu ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki 20 Kasım 1959 tarihli Özel Fon'dan destek ile ilgili Anlaşma; Birleşmiş Milletler, Uluslararası Çalışma Örgütü, Birleşmiş Milletler Tarım ve Gıda Örgütü, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü, Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü, Dünya Sağlık Örgütü, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği, Dünya Meteoroloji Teşkilatı, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı, Dünya Posta Birliği ve Hükümetlerarası Deniz İstisare Teşkilatı ve Türkiye arasındaki 21 Ekim 1965 tarihli Teknik Destek ile ilgili Ştandard Anlaşma anlamına gelecektir.
2. "Sözleşme", 13 Şubat 1946 tarihinde Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından kabul edilen Birleşmiş Milletler İmtiyaz ve Muafiyetleri Sözleşmesi anlamına gelecektir.

3. "Uzmanlar", Merkez amaçları için görevler üstlenen ve Sözleşmenin VI. Maddesi kapsamına giren, Yetkililer ve UNDP için Hizmetler İfa Eden Kişiler dışındaki kişiler anlamına gelecektir.
4. "Ev Sahibi Ülke", Türkiye anlamına gelecektir.
5. "Yetkililer", tabiiyeti ne olursa olsun, Merkez amaçları için Sözleşme hükümleri çerçevesinde UNDP'nin yetkilileri anlamına gelecektir ve yerel olarak iş verilen ve saatlik ücret alan kişileri içermeyecektir.
6. "Tesisler" veya "Merkezin Tesisleri", işbu Anlaşmaya istinaden kullanılan geçici alanlar da dâhil olmak üzere işlevlerini yerine getirebilmesi için Merkez tarafından kullanılan binalar veya binaların bölümleri anlamına gelecektir.
7. "UNDP için Hizmetler İfa Eden Kişiler", UNDP tarafından Merkezin işlevlerinin icrasında hizmetler ifa etmek üzere tutulan BM gönüllüleri, Özel Hizmet Anlaşmaları ile tutulan kişiler ve gerçek kişileri, tüzel kişiler ve bunların çalışanları anlamına gelecektir ve UNDP'nin işbu Anlaşma çerçevesinde Merkezin işlevlerini icra etmek veya icra edilmesine destek olmak üzere tutabileceği sivil toplum kuruluşlarını ve bunların çalışanlarını da içerecektir.
8. "Bakmakla Yükümlü Olunan Akrabalar", bir Yetkilinin anne babası, 21 yaşın altındaki veya ekonomik olarak bağımlı çocukları anlamına gelecektir.

MADDE 2

MERKEZİN AMACI VE OPERASYONLARI

1. UNDP, IICPSD'yi bir mükemmellik merkezi olarak, kalkınmada özel sektörün rolü ile ilgili savunuculuk, öğrenme ve ağ yapı oluşumu için bir araç sağlama amacıyla kuracaktır.
2. Merkezin faaliyetleri, diğerleri arasında, çalıştayların düzenlenmesi, misafir politika yapıcılarının, uzmanların ve araştırmacıların ağırlanması, hem kamu hem de özel sektör aktörleri için eğitim ve kapasite geliştirme faaliyetleri, kalkınmada özel sektörün rolü için ilgili konularda bilgi ağlarının ve yinelenbilir modellerin kurulmasına destek, başka ülkelere yüksek düzeyli danışma heyetleri ve başka ülkelerden ilgili özel sektör odaklı kurumlar ve düşünce kuruluşları ile eşleştirme düzenlemelerini içerebilecektir.

MADDE 3

SÖZLESMENİN UYGULANMASI

Türkiye'nin taraf olduğu şekilde Sözleşme, Merkez, mülkü, fonları ve varlıkları ve Yetkililer, Uzmanlar ve UNDP için Hizmetler İfa Eden Kişiler için de geçerli olacaktır.

MADDE 4

UNDP'İN TAAHHÜTLERİ

1. UNDP yukarıda Madde 2'de tanımlanan amaçlar için Merkezi kuracak ve Merkezin başına bir Direktör atayacaktır.
2. Merkez, UNDP'nin ayrılmaz bir parçası olacak, UNDP Genel Merkezinin bir alt birimi vazifesi görecek ve burada, UNDP'ye yapılan atıflar, bağlamın gerektirdiği yerlerde, Merkezi de içerecek şekilde anlaşılacaktır. Merkez, UNDP'nin kontrolü ve yetkisinde olacak ve UNDP, kendi iç yönetmeliklerini Merkeze uygulayabilecek ve faaliyeti için gerekli koşulları tesis edebilecektir.

3. UNDP, Merkeze personel sağlamak veya çalışmasına destek sağlamak için, kendi yönetmelikleri, kuralları, politikaları ve prosedürlerine uygun olarak, gerekli gördüğü şekilde, Yetkililer, Uzmanlar ve UNDP için Hizmetler İfa Eden Kişiler atayabilecek veya görevlendirebilecektir. Bu bağlamda, BM gönüllüleri (7 Aralık 1970'de kabul edilen) 2659 sayılı Genel Kurul Kararına uygun olarak, ancak Hükümetin önceden rızası olması kaydıyla Merkezde görevlendirilebilecektir.

MADDE 5

HÜKÜMETİN TAAHHÜTLERİ

1. Temel Anlaşmalara hâle gelmeksizin, Hükümet, mutabık kalındığı üzere, burada belirlenen hüküm ve koşullarda ve gerekebilecek şekilde, Taraflar arasında ayrı bir düzenleme ile UNDP'ye Merkez için ofis tesisleri ve olanak ve hizmetler sağlayacak veya hazır bulunduracaktır. Buna aşağıdakiler dâhildir:
  - a. UNDP'nin başvurusu üzerine, Merkezin faaliyeti için işbu Anlaşma çerçevesinde UNDP'nin gerekli gördüğü malzeme, ekipman ve diğer materyallerin ithali için gerekli olan, Hükümet tarafından verilen tüm izin ve ruhsatların çıkarılmasının yanısıra bu amaçlar için gerekli tüm diğer izin ve ruhsatların çıkarılması hususunun kolaylaştırılması ve bu hususta destek verilmesi; ve
  - b. Su, gaz ve elektrik gibi temel kamu hizmetleri maliyetleri.
2. Hükümetin ilgili makamları Merkezin güvenliğinin ve korunmasının sağlanması ve Merkezin güvenliğinin ve huzurunun dışarıdan kişilerin veya grupların yetkisiz girişlerinden veya yakın çevredeki huzursuzluklardan dolayı bozulmaması için gerekli özeni göstereceklerdir.
3. Hükümetin hiçbir memuru veya yetkilisi veya ülke içinde herhangi bir kamu yetkisini kullanan hiçbir kişi, Merkez Direktörünün rızası dışında ve Merkez Direktörü tarafından onaylanan şartlar dışında, Merkezde herhangi bir görev ifa etmek için Merkez Tesislerine girmeyecektir. Ani koruyucu eylem gerektiren yangın veya başka acil durumda, Direktöre zamanında ulaşılamaz ise, Tesislere gerekli girişlerde Merkez Direktörü rıza göstermiş sayılacaktır.
4. Merkezin Tesisleri ve imkânları Merkez, Birleşmiş Milletler, Birleşmiş Milletlerin Uzmanlaşmış Teşkilatları ve Birleşmiş Milletler ile ilişki kuran diğer uluslararası, hükümetlerarası kuruluşlar tarafından düzenlenen toplantılar, seminerler, eğitim kursları, sempozyumlar, çalıştaylar, sergiler ve diğer ilgili amaçlar için kullanılabilir. Ek olarak, Merkez tarafından düzenlenen benzer etkinlikler için Hükümet ile birlikte UNDP tarafından kullanılabilecek Türkiye Cumhuriyeti sınırları içindeki her türlü bina geçici olarak Merkezin makamına dâhil edilecek ve işbu Anlaşmanın hükümleri, bu bina(lar) için de aynen geçerli olacaktır.
5. Hükümet aşağıdakileri kolaylaştıracak ve temin edecektir:
  - a. Yetkililer, Uzmanlar, UNDP için Hizmetler İfa Eden Kişiler, Üyelerin temsilcileri, eşleri ve bakmakla yükümlü oldukları akrabaları ve toplantı, seminer, eğitim kursu, sempozyum, çalıştay ve Merkez tarafından düzenlenen benzer etkinliklerin katılımcıları dâhil, resmi amaçlar için Merkez tarafından davet edilen diğer kişilerin Ev Sahibi Ülkeye engelsiz girişi, çıkışı, geçici kalışı ve serbest dolaşımı;
  - b. Yukarıda paragraf (a)'da anılan kişiler için gerekli olabilecek vizeler ve giriş izinleri ücretsiz ve gecikmesiz olarak verilecektir.
6. Merkez, Tesislerinde, araçlarında, hava taşıtlarında ve deniz taşıtlarında Birleşmiş Milletler veya UNDP'nin amblemini ve/veya Birleşmiş Milletlerin bayrağını teşhir etme hakkına sahip olacaktır.
7. Merkezin Tesisleri yukarıda Madde 2'de belirtildiği şekilde, Merkezin kapsamı ve amacı ile uyumlu olmayan hiçbir şekilde kullanılmayacaktır.

MADDE 6

UNDP'NİN HUKUKİ STATÜSÜ

Hükümet, işbu Anlaşma bağlamında, UNDP'ye Sözleşme çerçevesinde Birleşmiş Milletlerin bir alt organı olarak kendisine ait olan bağımsızlığı ve hareket özgürlüğünü garanti edecektir. Hükümet UNDP'nin tüzel kişiliğini tanıır ve taşınır ve taşınmaz mal ihale edebileceğini, edinebileceğini ve elden çıkarabileceğini ve dava açıp davaya tarafa olabileceğini kabul eder. Hükümet, Merkezin UNDP'nin ayrılmaz bir parçası olduğunu kabul eder.

MADDE 7

İMTİYAZ VE MUAFİYETLER

1. Yetkililer Ev Sahibi Ülkede aşağıdaki imtiyazlar, muafiyetler ve olanaklara sahip olacaktır:

- i) Resmi sıfatlarıyla konuştukları ve yazdıkları ve tüm eylemleri ile ilgili olarak yasal süreçten muafiyet. Bu muafiyet UNDP veya Birleşmiş Milletlerde istihdamın sona ermesinden sonra da yürürlükte kalmaya devam edecektir;
- ii) Kişisel ve resmi eşyalarına ve bagajlarına el konmasından muafiyet;
- iii) Birleşmiş Milletler tarafından kendilerine ödenen maaşlar ve ücretlerde vergiden muafiyet, gelirlerin Ev Sahibi Ülke dışındaki kaynaklardan gelmesi veya mülklerin Ev Sahibi Ülke dışında bulunması kaydıyla, kendileri için, eşleri için ve bakmakla yükümlü oldukları akrabaları için tüm gelirler ve mülklerde vergiden muafiyet;
- iv) Ev Sahibi Ülkede askerlik hizmeti de dâhil ancak bununla sınırlı olmamak üzere, her türlü ulusal hizmet yükümlülüğünden muafiyet;
- v) Kendileri için ve eşleri için ve bakmakla yükümlü oldukları akrabaları için, göçmenlik sınırlaması veya yabancı kayıt işlemlerinden muafiyet;
- vi) Dövizle ilgili olarak, yabancı para birimlerinde hesaplar bulundurma da dâhil olmak üzere, Ev Sahibi Ülkeye akredite olan diplomatik temsilcilik mensuplarına sağlanan imkânların aynısından faydalanma;
- vii) Kendileri için, eşleri için ve bakmakla yükümlü oldukları akrabaları için, uluslararası krizler zamanında diplomatik temsilcilere sağlanan koruma ve ülkesine geri dönüş imkânlarının aynısından faydalanma;
- viii) Gümrük vergilerinden ve ithalatla ilgili tüm vergiler (katma değer vergisi ve satış vergisi dâhil), yasaklar ve kısıtlamalardan muaf olarak, kişisel kullanımları için ithal hakkı:

I) Ev Sahibi Ülkede yerleştikten sonra altı ay içinde, mobilyaları, ev eşyaları ve motorlu araçlar dâhil kişisel eşyaları ve Ev Sahibi Ülkede fonksiyonlarının sona ermesi üzerine bu eşyaları gümrük vergisi veya vergisiz geri ihraç etme hakkı. Bu eşyalar yerel piyasada gümrük vergisi veya başka geçerli vergiler ödenmeden satışa çıkarılamaz. Hükümet ilgili Yetkili tarafından belgelenen ve UNDP tarafından desteklenen, altı aylık sürenin uzatılması veya bundan feragat yönündeki talepleri gereğince dikkate alacaktır;

II) mevcut Hükümet yönetmeliklerine uygun olarak, bir seferde bir otomobil. Bu hükme uygun olarak ithal edilen otomobiller, Ev Sahibi Ülkenin geçerli yönetmeliklerine tabi olarak, ithalinden sonra Ev Sahibi Ülkede istendiği zaman satılabilecektir;

III) mevcut Hükümet yönetmeliklerine uygun olarak, kişisel kullanım veya tüketim için olmak ve hediye veya satış için olmamak kaydıyla, alkolü içki, tütün ve gıda dâhil, makul miktarlarda belli mallar.

- ix) Taahüt vergisi ve diğer ilgili vergilerden muafiyet;
- x) Kendileri, eşleri ve bakmakla yükümlü oldukları akrabaları için, Ev Sahibi Ülke vatandaşlarının tabi olduğu şartlardan daha olumsuz olmamak kaydıyla, ilgili kurumların geçerli giriş şartlarına uygun olarak, lisans ve lisansüstü dereceleri almak amacıyla, üniversitelere ve diğer yüksek öğretim kurumlarına erişim ve Ev Sahibi Ülkede istenen ilgili eğitim ve mesleki nitelikleri elde etmek için ilgili eğitim hakkı.

2. Ev Sahibi Ülkenin tabiiyetindeki veya Ev Sahibi Ülkede sürekli oturma statüsüne sahip yetkililer, Ev Sahibi Ülke tarafından Sözleşmeyi kabulü üzerine konan çekincelere bağlı olmak üzere, sadece Sözleşmenin 18. Bölümünde öngörülen imtiyaz ve muafiyetlere sahip olacaklardır.
3. Sözleşmenin 17. Bölümündeki hükümlere uygun olarak, Hükümetin ilgili makamları Merkezde görevlendirilen Yetkililerin isimleri ve statülerindeki değişiklikler hususunda düzenli olarak bilgilendirilecektir.
4. Merkez için görevler ifa eden, Yetkililer haricindeki Uzmanlara Sözleşmenin VI. ve VII. Maddelerinde belirtilen imtiyazlar ve muafiyetler sağlanacaktır.
5. Hükümet, UNDP için Hizmetler İfa Eden Kişilere Birleşmiş Milletler adına resmi sıfatlarıyla konuştukları ve yazdıkları ve tüm eylemleri ile ilgili olarak yasal süreçten muafiyet sağlayacak ve bu muafiyet Merkez ve UNDP ile bağlantılarının sona ermesinden sonra da yürürlükte kalmaya devam edecektir. Merkez için fonksiyonlarını bağımsız bir şekilde ifa etmeleri için gerekli olabilecek diğer imkânlar kendilerine sağlanacaktır. Bu muafiyet, bu kişiler tarafından Birleşmiş Milletler için hizmetlerinin ifası dışında gerçekleştirilen eylemler için geçerli olmayacaktır. Sözleşmenin veya işbu Anlaşmanın hükümleri saklı tutulmak kaydıyla, UNDP, Merkez makamının Türkiye Cumhuriyeti'nin herhangi bir yasası çerçevesinde tutuklanmaktan kaçan, başka bir ülkeye sınırırdışı edilmek üzere Hükümet tarafından istenen veya yasal işlemden kaçmaya çalışan kişiler tarafından bir sığınak olarak kullanılmasını önleyecektir.

MADDE 8

AİLE MENSUPLARI İÇİN İSGÜCÜ PİYASALARINA ERİŞİM VE HANE ÇALIŞANLARINA VİZE VE İKAMET İZİNİ VERİLMESİ

1. Hükümetin ilgili makamları eşler ve hane halkının bir parçası olan 21 yaşın altındaki veya ekonomik olarak bağımlı çocuklar için çalışma izni verecektir. Bu izinlerin verilmesi ile ilgili olarak Ev Sahibi Ülkenin yönetmelikleri geçerli olacaktır. Kazanç getirici bir faaliyetle meşgul olmaları halinde, bu işle ilgili olarak imtiyazlar ve muafiyetler geçerli olmayacaktır.
2. Yetkililerin hane çalışanlarına Hükümetin yetkili makamları istendiğinde mümkün olan en hızlı şekilde vize ve ikamet izni ve diğer belgeleri verecektir.

MADDE 9

PASAVAN

1. Hükümet ve Ülkenin diğer ilgili makamları, Yetkililere pasaporta eşdeğer geçerli bir seyahat belgesi olarak verilen Birleşmiş Milletler pasavanını tanıyacak ve kabul edecektir.
2. Hükümet Merkezin Direktörü tarafından vizeye ihtiyacı olduğu yazılı olarak belirtilen Birleşmiş Milletler pasavanı sahiplerine en az bir yıl süreli çoklu giriş vizesi verecektir. Bir Birleşmiş Milletler pasavanına sahip diğer kişiler tarafından yapılan vize başvuruları mümkün olan en hızlı şekilde ele alınacaktır.

MADDE 10

İLETİŞİMLE İLGİLİ İMKANLAR

IICPSD, resmi iletişim ve telekomünikasyonu için Hükümet tarafından başka herhangi bir Birleşmiş Milletler Teşkilatına veya diplomatik temsilcilige sağlanandan daha olumsuz olmayan muamele görecektir.

Bilhassa:

1. UNDP'nin Sözleşme çerçevesindeki hakları saklı olmak kaydıyla, Merkez, Birleşmiş Milletler ile bu amaç için yapılan her türlü anlaşma uyarınca Birleşmiş Milletlere kayıtlı frekanslarda veya Hükümet tarafından tahsis edilen frekanslarda telsiz ve diğer telekomünikasyon ekipmanı çalıştırma hakkına sahip olacaktır.
2. Hükümet, hangi iletişim yöntemi kullanılırsa kullanılsın IICPSD'nin resmi iletişiminin ihlal dokunulmazlığını güvence altına alacak ve bu iletişime hiçbir sansür uygulamayacaktır.
3. Hükümet UNDP'ye yedi gün yirmi dört saat uydu iletişimi sağlamak için gerekli olan, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği'nin hükümlerine uygun uydu iletişim ekipmanı ithali, kurulumu, işletimi ve müteakip ihracı için gerekli ruhsatları verecektir.
4. Hükümet UNDP'ye telsiz telefon, mobil telefon, uydu istasyonu ve elektronik aygıtlar ve ortamlar dâhil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere tüm gerekli telekomünikasyon ekipmanını gümrükte gecikme veya el koyma olmaksızın ve tüm vergi, gümrük, harç, resim, ücret vb.'den muaf olarak ithal ve müteakiben ihraç hakkı verecektir.
5. Hükümet UNDP'ye yerel ve ulusal vergiler, frekans yönetim ücretleri, tescil ücretleri ve telekomünikasyonla ilgili diğer ücretlerden muaf olarak, yukarıda anılan telekomünikasyon ekipmanını ofislerinden, kara, deniz ve hava taşıtlarından ve Hizmetler İfa Eden Yetkilileri, Uzmanları ve Kişiler tarafından elle taşınarak kurma ve işletme hakkı verecektir.
6. UNDP tüm telekomünikasyon ekipmanı ve iletişim frekanslarının yalnızca kendi Yetkilileri, Uzmanları ve Hizmetler İfa Eden Kişiler tarafından kullanılmasını temin edecektir. UNDP iletişim ekipmanının uygun fiziki güvenliğini ve ekipmana sınırlı fiziki erişimi temin edecektir. IICPSD ve Hükümet, Sözleşmeye ve işbu Anlaşmaya tabi olmak üzere, gerektiği takdirde, iletişim ekipmanının işletimi ile ilgili olarak ilgili prosedürleri müzakere edebilecektir.
7. IICPSD kurye ile veya mühürlü torbalar içinde yazışma ve diğer materyaller gönderme ve alma hakkına sahip olacak ve bunlar diplomatik taşıyıcılar ve torbalar ile aynı imtiyazlar ve muafiyetlere sahip olacaktır. Torbalarda Birleşmiş Milletler amblemi görünür bir şekilde yer alacak ve içinde ancak resmi kullanım için belge veya eşyalar bulunabilecek ve kuryeye Birleşmiş Milletler tarafından bir kurye sertifikası verilecektir.

MADDE 11

VERGİ MUAFİYETİ

IICPSD, varlıkları, fonları, resmi satın almaları ve diğer mülkleri, resmi amaçları için UNDP tarafından ithal edilen, ihraç edilen veya yerel olarak satın alınan her ne nitelikte olursa olsun mallar, hizmetler ile ilgili katma değer vergisi, özel tüketim vergisi, gümrük, harç ve tüm diğer rüsum, yasak ve sınırlamalar dâhil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere her tür vergilendirmeden muaf olacaktır. IICPSD, Hükümetin yasaları ve yönetmelikleri çerçevesinde verilen hizmetlerin miktarına göre sabit bir ücretle yetkili makamlar veya bir kuruluş tarafından verilen ve özel olarak tanımlanabilen, açıklanabilen ve kalem kalem ayrılabilen kamu hizmetleri ücretlerinden daha fazla olmayan vergiler için muafiyet talep etmeyecektir.

MADDE 12

İMTİYAZLAR VE MUAFİYETLERİN KALDIRILMASI

1. İşbu Anlaşma çerçevesinde sağlanan imtiyazlar ve muafiyetler ilgili kişilerin şahsi yararına değil, UNDP'nin yararına sağlanmıştır. Genel Sekreter herhangi bir vakada herhangi bir Yetkili, Uzman veya UNDP için Hizmetler İfa Eden Kişinin muafiyetinin adaletin yerini bulmasını engelleyeceği ve bu muafiyetin Teşkilatın çıkarlarına halel gelmeksizin kaldırılabileceği düşüncesinde olması durumunda bu kişilerin muafiyetini kaldırma hakkına ve vazifesine sahiptir.

2. UNDP ve Yetkilileri adaletin gereğince uygulanmasını kolaylaştırmak, polis yönetmeliklerine riayet edilmesini temin etmek ve işbu Anlaşma ile ilgili imtiyazlar ve muafiyetler ile bağlantılı olarak herhangi bir suiistimalin gerçekleşmesini önlemek için Hükümetin ilgili makamları ile her zaman işbirliği yapacaktır.

MADDE 13

TÜRKİYE CUMHURİYETİ YASALARI VE YÖNETMELİKLERİNE SAYGI

İmtiyazları ve muafiyetleri saklı olmak kaydıyla, Türkiye Cumhuriyeti yasalarına ve yönetmeliklerine saygı göstermek, işbu Anlaşma uyarınca imtiyazlar ve muafiyetlerden yararlanan tüm kişilerin görevidir.

MADDE 14

EK ANLAŞMALAR

Taraflar gerektiği takdirde ek anlaşmalar akdedebilir.

MADDE 15

TASHİH, TADİL VE DEĞİŞİKLİK

1. Taraflardan herhangi biri yazılı olarak işbu Anlaşmanın tamamının veya bir kısmının tashih, tadil veya değiştirilmesini talep edebilir.
2. Taraflarca mutabık kalınan her türlü tashih, tadil veya değişiklik yazılı olarak yapılacak ve işbu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını oluşturacaktır.
3. Yapılacak tüm tashih, tadil ve değişiklikler işbu Anlaşmanın 18. Maddesi çerçevesinde öngörülen aynı yasal prosedürlere uygun olarak yürürlüğe girecektir.
4. Hiçbir tashih, tadil veya değişiklik, bu tashih, tadil veya değişikliğin öncesindeki veya o tarihe kadarki, işbu Anlaşmadan doğan veya işbu Anlaşmaya dayanan haklar ve yükümlülüklerle halel getirmeyecektir.

MADDE 16

İHTİLAFLARIN ÇÖZÜMÜ

1. İşbu Anlaşmanın yorumlanması ya da uygulanması ile ilgili Taraflar arasında doğan, istişare, müzakere veya başka mutabık kalınmış hal yöntemi ile çözülemeyen tüm ihtilaflar, Taraflardan herhangi birinin talebi üzerine, biri Hükümet tarafından, biri UNDP tarafından, biri de iki hakem tarafından atanacak ve başkan olacak üç hakemden oluşan bir heyete havale edilecektir. Tahkim talebinin üzerinden otuz gün geçtikten sonra taraflardan biri ya da ikisi bir hakem tayin etmemiş veya iki hakemin tayininden sonra onbeş gün içinde üçüncü hakem tayin edilmemişse, taraflardan herhangi biri Uluslararası Adalet Divanı Başkanı'ndan bir hakem tayin etmesini isteyebilir.
2. Tahkim usulü hakemler tarafından belirlenecek ve tahkim giderleri hakemlerin değerlendirmesine göre Taraflarca karşılanacaktır. Tahkim kararında kararın dayandığı nedenler belirtilecek ve ihtilafın nihai kararı olarak Taraflarca kabul edilecektir.

MADDE 17

DİĞER ANLAŞMALAR VE DÜZENLEMELER

İşbu Anlaşma aşağıdakileri etkilemeyecektir:

1. Türkiye Cumhuriyeti'nde bulunan ve Temel Anlaşmalara uygun olarak faaliyet gösteren UNDP Ülke Ofisinin ve Yetkililerinin, Uzmanlarının ve UNDP için Hizmetler İfa Eden Kişilerin rol ve statüleri.
2. Temel Anlaşmalar bağlamında Türkiye Cumhuriyeti'nde UNDP'nin baş temsilcisi olarak Türkiye Cumhuriyeti'nde bulunan UNDP Mukim Temsilcisinin statüsü.

MADDE 18

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ VE SÜRE

1. İşbu Anlaşma, Hükümetin UNDP'ye Anlaşmanın yürürlüğe girişi için iç prosedürlerini tamamladığına dair bildirimının UNDP tarafından alındığı tarihte yürürlüğe girer.
2. İşbu Anlaşma Taraflardan herhangi birince önceden feshedilmedikçe, aşağıda Madde 19 çerçevesinde öngörüldüğü şekilde yürürlükte kalmaya devam eder.

MADDE 19

FESİH

İşbu Anlaşma UNDP tarafından hitamından en az oniki (12) ay önce Hükümete yapılacak yazılı bildirim suretiyle herhangi bir nedenle ve Hükümet tarafından hitamından en az oniki (12) ay önce UNDP'ye yapılacak yazılı bildirim suretiyle herhangi bir nedenle feshedilebilir. Yukarıdaki hüküm saklı olmak kaydıyla, işbu Anlaşmanın her türlü feshi, aşağıdakilere halel getirmeyecektir:

1. Devam eden UNDP faaliyetlerinin usulünce sona erishi ve Taraflar arasındaki ihtilafların çözümü ve
2. İşbu Anlaşmanın fesih tarihinden önce üstlenilen yerine getirilmemiş yükümlülüklerin tamamlanmasına bağlı olarak.

BUNUN KANITI OLARAK, 2011 yılının Mart ayının 11. günü Ankara'da sırasıyla Hükümetin ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın aşağıda imzası bulunan, usulünce tayin edilmiş temsilcileri Taraflar adına iki asıl nüsha olarak İngilizce dilinde hazırlanan bu Anlaşmayı imzalamışlardır. Hükümet işbu Anlaşmanın Türkçe diline resmi tercümesinin yapılmasını sağlayacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ adına
(İmza)

Ahmet Davutoğlu
Türkiye Cumhuriyeti
Dışişleri Bakanı

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER KALKINMA
PROGRAMI adına
(İmza)

Helen Clark
UNDP Başkanı

